

Міністерство освіти та науки України
Національний університет водного господарства та природокористування

Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

07-10-01М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання магістерських робіт
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Соціально-виховна робота з дітьми і молоддю»
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 1 від 24.09.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до виконання магістерських робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Соціально-виховна робота з дітьми і молоддю» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Кочубей А. В. – Рівне : НУВГП, 2024. – 27 с.

Укладач: Кочубей А. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Сокаль В. А., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри суспільних дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки - Сокаль В. А., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри суспільних дисциплін.

© А. В. Кочубей, 2024
© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Поняття, мета і завдання магістерської роботи.....	4
2. Вибір теми, підготовка до виконання та складання плану магістерської роботи.....	5
3. Виконання магістерської роботи та основні вимоги до її змісту.....	6
4. Вимоги до форми магістерської роботи.....	9
5. Наукове керівництво магістерською роботою	10
6. Підготовка до захисту та публічний захист магістерської роботи.....	11
Додатки	14
Орієнтовна тематика магістерських робіт.....	25

ВСТУП

Магістерську роботу виконує здобувач вищої освіти на завершальному етапі навчання у закладі вищої освіти. Важливою умовою підготовки професіоналів за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка є організація виконання магістерських робіт, які є результатом самостійного наукового дослідження здобувача вищої освіти і мають статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Написання магістерської роботи - один із основних етапів підготовки висококваліфікованого фахівця, ефективна форма перевірки знань здобувачів освіти, його науково-творчої і практичної підготовленості до аналітичної роботи, важлива форма розвитку творчого мислення і розширення знань майбутніх фахівців.

Захист магістерської роботи на засіданні Державної екзаменаційної комісії (ДЕК) – офіційна форма перевірки якості підготовки випускників до роботи за кваліфікацією.

Мета магістерської роботи - розширення педагогічного і соціально-психологічного кругозору здобувачів освіти; набуття ними компетенцій науково-дослідної і практичної роботи зі спеціальності: перевірка умінь здійснювати педагогічну і соціальну діяльність і застосовувати на практиці статистичну методологію дослідження, а також надання допомоги організаціям, де здобувач освіти проходить переддипломну практику і на матеріалах якої він здійснює виконання магістерської роботи. Для підвищення практичної цінності магістерської роботи і зацікавленості організацій у результатах цієї роботи, слід прагнути до проведення конкретного педагогічного і соціального аналізу тих проблем, над якими працює організація; аналіз потрібно проводити із застосуванням статистичних методів, використовуючи комп'ютерну техніку.

Під час написання магістерської роботи слід вирішити такі **звдання**:

1. Вибрати тему дослідження й обґрунтувати її актуальність, цінність для практичної роботи педагогічної або іншої організації, де студент проходить магістерську практику.
2. Вивчити наукову літературу з обраної теми, ознайомитися з даними психолого-педагогічної літератури.
3. Зібрати необхідний статистичний матеріал для конкретного аналізу.
4. Освітити полеміку і викласти свою точку зору з дискусійних питань, що відносяться до теми.
5. Провести аналіз зібраних даних, використовуючи педагогічні методи.
6. Зробити висновки та розробити рекомендації на основі проведеного аналізу.
7. Оформити магістерську роботу відповідно до вимог.
8. Підготуватися до захисту й успішно захистити магістерську роботу.

1. ПОНЯТТЯ, МЕТА І ЗАВДАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота є кваліфікаційною науковою працею, виконаною у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що характеризується єдністю змісту і свідчить про внесок автора в науку. Вона містить висунуті автором для прилюдного захисту науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати, наукові положення. Магістерську роботу, що визначається специфікою відповідного напрямку освіти та спеціальності, виконують на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих здобувачем освіти протягом усього терміну навчання і самостійної науково-дослідної роботи, пов'язаної з розробкою конкретних теоретичних і прикладних завдань.

Мета магістерської роботи:

— систематизація, закріплення, розширення теоретичних знань і практичних навичок зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних теоретичних і практичних завдань;

— вдосконалення навичок ведення самостійної наукової роботи, оволодіння основними методами наукового дослідження, формулювання конкретних наукових висновків і рекомендацій за обраною темою та їх впровадження у практичну діяльність.

Загальними вимогами до виконання магістерської роботи є: чіткість побудови структурних елементів, логіка викладу дослідження, послідовність і конкретність подання матеріалу, переконлива аргументація, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій, практична значущість отриманих результатів.

Зміст магістерської роботи передбачає:

— формулювання наукової проблеми, обґрунтування мети дослідження та визначення основних завдань дослідження;

— висвітлення методів дослідження, які застосовують під час вирішення науково-дослідного завдання, розробку нової методики дослідження;

— науковий аналіз та узагальнення фактичного матеріалу, який використовується у процесі дослідження;

— отримання нових результатів, що мають прикладне та науково-методичне значення.

Магістерська робота повинна також містити **апробацію отриманих результатів і висновків** не менш як одним із таких способів:

— у вигляді патенту (заявки на патент);

— доповідей на наукових конференціях;

— публікацій у наукових журналах і збірниках.

У процесі підготовки і захисту магістерської роботи **студент магістратури повинен продемонструвати:**

- здатність творчо мислити;
- належний рівень оволодіння методами і методиками наукових досліджень, які було використано в процесі виконання роботи, формулювання висновків і положень, уміння аргументовано їх захищати;
- уміння оцінити можливості використання отриманих результатів у науковій і практичній діяльності;
- володіння сучасними інформаційними технологіями для здійснення досліджень і оформлення магістерської роботи.

2. ВИБІР ТЕМИ, ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ ТА СКЛАДАННЯ ПЛАНУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Насамперед важливо вдало вибрати тему. За необхідності для правильного вибору теми консультативну допомогу здобувачеві освіти надає потенційний науковий керівник магістерської роботи чи науково-педагогічні працівники кафедри, за якою закріплена тема.

Вибір теми магістерської роботи здійснюється здобувачами освіти із запропонованого кафедрою переліку тем, про що у навчальний відділ подається заява здобувача освіти на ім'я ректора університету із зазначенням кафедри, пропонованої теми магістерської роботи і кандидатури наукового керівника (*див. додаток А*). Тематика магістерських робіт розробляється та затверджується кафедрою на кожний навчальний рік. При виборі теми магістерської роботи здобувач освіти має право запропонувати власну тему із обґрунтуванням доцільності її розробки, актуальності та перспектив впровадження її результатів. При цьому перевага надається темам, які безпосередньо пов'язані з місцем професійної діяльності здобувача освіти.

При формулюванні теми роботи бажано не використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру.

При виборі теми також потрібно враховувати, що не допускається виконання магістерської роботи за однією і тією ж темою протягом *останніх трьох років або двома чи більше студентами протягом одного року*, в тому числі за різними формами навчання. Тому слід проконсультуватися на кафедрі щодо тем магістерських робіт, які були обрані іншими студентами.

Тематика та наукові керівники магістерських робіт закріплюються за здобувачами освіти рішенням кафедри з наступним затвердженням наказом університету. У разі неподання здобувачем освіти у визначений строк заяви щодо вибору теми магістерської роботи кафедра закріплює за ним тему із запропонованого переліку, а також наукового керівника. Уточнення або зміни теми чи наукового керівника здійснюється в такому ж порядку, але не пізніше ніж за місяць до державної атестації.

Підготовка до виконання магістерської роботи повинна починатися зі складання бібліографії з обраної теми. З цією метою можна опрацювати фонди бібліотеки університету, Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, Центральної наукової бібліотеки НАН України (м. Київ), Національної Парламентської бібліотеки України (м. Київ), бібліотеки Української Правничої Фундації (м. Київ), Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського тощо. Потрібно мати на увазі, що більшість бібліотек допускають до користування своїми фондами осіб за умови подання відповідного клопотання з місця навчання або роботи (*див. додаток Б*).

Вивчення літератури з обраної теми слід починати з відповідних підручників, посібників, енциклопедій, довідників, із перегляду власних лекційних і семінарських конспектів, поступово переходячи до ознайомлення з монографічними роботами, статтями з періодичних видань, науковими повідомленнями тощо. Упершу чергу здійснюється підбір літератури останніх років видання. Для полегшення вибору статей із журналів доцільно ознайомитися зі змістом статей, що були опубліковані за рік, в останньому або першому номері журналу.

Підбираючи літературу для дослідження, слід переглянути останні номери українських педагогічних часописів: «Наука і освіта», «Педагогіка і психологія професійної освіти: науковий журнал», «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал», «Педагогіка і психологія. Вісник АПН України: науково-теоретичний та інформаційний журнал Академії педагогічних наук України», «Педагогічний пошук», «Університетські наукові записки», «Педагогічний вісник України» та ін.

Працюючи з літературою, доцільно робити нотатки.

Нотатки – це короткі записи текстових фрагментів із книг, статей, статистичних і фактичних відомостей.

Нотатки можуть бути дослівними, тобто цитатами, а можуть мати вигляд вільного переказу ідей і думок, відображених у літературному матеріалі. Особливо високо цінується використана в роботі найновіша інформація. Роблячи нотатки, обов'язково слід точно переписати бібліографічні дані опрацьованого джерела, щоб при посиланні в тексті на джерело інформації не витратити час на пошуки таких даних. Слід робити нотатки тільки на одному боці аркуша чи картки, що значно полегшує і прискорює систематизацію матеріалу.

Особливу увагу слід приділити проблемним питанням, спірним думкам, дискусіям, неузгодженостям управлінської і педагогічної діяльності. Разом з цим, варто мати на увазі, що окремі нормативні акти можуть бути повністю або в певній частині застарілими, нечинними. Тому посилатися на них можна лише в тому випадку, коли тема досліджується в історичному чи порівняльно-правовому аспекті.

Вивчення літературних джерел під час виконання роботи бажано проводити у такій послідовності:

- виписка бібліографічних даних про джерело, яке опрацьовується;
- загальне ознайомлення з твором в цілому та перегляд усього змісту;

- вибіркове опрацювання вибраної частини твору;
- виписка матеріалів, що зацікавили, з посиланнями на сторінки, з яких зроблено виписку;
- критична оцінка записаного, його редагування та використання в роботі.

Робота над науковими джерелами сприяє набуттю навичок самостійної творчості здобувача освіти. Слід також пам'ятати і про можливість використання ресурсів мережі Інтернет, де можна знайти не лише бібліографічні дані окремих наукових праць, а й самі джерела.

Після ознайомлення з літературою за темою роботи здобувач освіти вже має сформовану думку про напрям свого дослідження і може пропонувати науковому керівникові проект плану магістерської роботи.

Загальними вимогами до складання плану є наявність трьох розділів, складна структура, побудова дослідження від загального до часткового і, головне, дотримання меж дослідження, визначених темою роботи. Частими помилками при складанні плану є те, що здобувачі освіти формують план, у якому тільки один розділ охоплює тему роботи, а інші виходять за її межі. Також слід пам'ятати, що назви окремих розділів і підрозділів — це лише частини загальної теми магістерської роботи, тому вони повинні бути більш вузькими і не повторювати назву роботи.

З метою оптимізації роботи рекомендується також скласти розгорнутий план дослідження з посторінковою розбивкою майбутнього тексту.

Після остаточного уточнення структури роботи науковий керівник погоджує план роботи, а здобувач освіти розпочинає працювати над текстом роботи.

3. ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ТА ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЇЇ ЗМІСТУ

Роботу над текстом доцільно розпочинати з першого розділу, в якому зазвичай висвітлюють загальні питання (теоретичного характеру) проблеми, яку досліджують. Виклад тексту повинен відповідати темі роботи. Автор повинен суворо слідкувати за тим, аби не виходити за її межі. При цьому слід послідовно, логічно викладати матеріал, не забуваючи при цьому зазначити використані джерела. Обов'язковою вимогою до магістерської роботи є наявність власного бачення проблематики, самостійних висновків, ідей, пропозицій до законодавства тощо.

Виклад тексту роботи повинен відповідати плану і не повинен зводитися до набору непов'язаних між собою окремих положень, фактів. Кожне запропоноване положення необхідно теоретично обґрунтувати, підтвердити підібраним і систематизованим фактичним і статистичним матеріалом. Усі використовувані в тексті таблиці, схеми, графіки, діаграми повинні обов'язково мати відповідні коментарі і мають бути проаналізовані. Якщо такого аналізу немає, то наведені наочні засоби не тільки не зараховують в актив роботи, а й відносять до пасиву, у зв'язку з чим оцінка знижується за невміння подати матеріал, досліджують.

Під час написання тексту слід звернути увагу на **стиль викладу**:

- не потрібно використовувати довгих, заплутаних речень;
- не слід користуватись занадто часто вживаними малоінформативними штампами;
- намагатися викладати думки просто;
- абзаци не повинні складатися з одного речення.

Збір і опрацювання матеріалів із теми роботи проводиться також під час проходження практики. Тому місце її проходження та зміст необхідно скоординувати з темою магістерської роботи, для того щоб зібрати необхідні матеріали педагогічної та управлінської практики, в тому числі неопубліковані, архівні матеріали, результати власних спостережень, статистичні дані тощо.

Досліджуючи те чи інше питання, необхідно також використовувати практику відомих науковців України тощо. З метою проведення порівняльного аналізу варто також опрацювати педагогічну та управлінську практику зарубіжних країн.

При написанні окремих магістерських робіт може виникнути необхідність проведення соціологічних досліджень, опитувань і використання інших методів збору інформації, які також варто провести на цій стадії виконання магістерської роботи.

При висвітленні передбачених планом питань потрібно:

- наводити і розглядати різні погляди окремих науковців і практичних працівників щодо проблем, які досліджують;
- визначати свою позицію щодо спірних проблем, підтримуючи одну чи кілька з висловлених точок зору або формулюючи свою власну з наведенням відповідних аргументів;
- використовувати матеріали педагогічної та соціальної практики та матеріали ілюстративного характеру (статистичні дані, узагальнення, витяги з архівних документів, дані соціологічних опитувань тощо);

Результатом цього етапу є підготовка першого варіанту магістерської роботи, який подається здобувачем освіти для перевірки науковому керівнику.

При виконанні магістерської роботи слід уникати таких типових помилок:

- план не розкриває тему магістерського дослідження;
- зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи;
- зміст розділів (підрозділів) не відбиває реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта дослідження;

- безсистемний виклад матеріалу, повторення одних і тих самих положень;
- логічні помилки, невміння виокремити головне;
- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта та предмета дослідження;
- автор не виявив самостійності, робота є компіляцією або плагіатом;
- не зроблено глибокого і всебічного аналізу чинних педагогічних чи управлінських досліджень, нової спеціальної літератури (останні 2-10 років) з теми дослідження;
- кількість використаних джерел є недостатньою для всебічного вивчення теми або переважно використовувались підручники, а не спеціальна наукова література;
- поверхово висвітлено стан практики, невдало поєднано теорію з практикою;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням або тексту роботи;
- у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаних джерел наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту;
- наведено таблиці, діаграми, схеми, які не складені самостійно, а запозичені з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками.

Структурно магістерська робота повинна складатися з титульного аркуша, змісту роботи, вступу, основної частини (розділів і підрозділів, висновків до кожного розділу), загальних висновків, списку використаних джерел і додатків (у разі потреби).

Магістерська робота розпочинається з *титульного аркуша*, у якому зазначають: офіційна назва «Міністерство освіти і науки України», назва навчального закладу та кафедри, на якій виконано роботу; тема магістерської роботи; прізвище, ім'я та по батькові автора; прізвище, ім'я та по батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника; вказівки про допуск роботи до захисту, дату захисту; місто та рік написання роботи (*див. додаток Ж*).

Зміст магістерської роботи повинен бути складним. Необхідно намагатися зробити так, щоб усі питання плану являли собою єдину структуровано-логічну систему, в якій кожний наступний пункт розвиває і доповнює попередні. При цьому у роботі має бути три розділи (*див. додаток Ж*).

Якщо у роботі використано понад п'ять умовних позначень (аббревіатур, символів, скорочень, які не є загальноприйнятими), то це зазначається на окремому аркуші, який розташовується перед текстом роботи як «Перелік умовних скорочень».

У **вступі** розкривається актуальність обраної теми, наводиться обґрунтування необхідності проведення дослідження, мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження, використані методи; наукова новизна дослідження, апробація (*див. Додаток Д*):

Актуальність теми роботи, що обумовила її вибір. Визначення актуальності будь-якої теми має бути зрозумілим, конкретним і повинно розкривати доцільність дослідження теми для розвитку науки та практики, її соціальне значення. Правильне окреслення актуальності визначає стратегію дослідження, дозволяє відокремити головне від другорядного та визначити напрямок наукового пошуку.

Визначення *об'єкту та предмету дослідження*. *Об'єкт дослідження* – частина об'єктивної реальності, процес або явище, яка породжує проблемну ситуацію і обрана для вивчення. Як правило, об'єкт визначають як коло конкретних суспільних відносин, що буде досліджуватись у роботі.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Саме на предмет дослідження повинна бути спрямована увага, оскільки він визначає конкретну тему магістерської роботи та аналіз останніх даних досліджень з даної теми.

Найважливіша частина вступу – визначення *мети та завдань дослідження*. Мета формулюється лаконічно, одним реченням і повинна впливати з теми роботи. *Наприклад*: «Теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити ефективність процесу формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю засобами соціальних технологій». Відповідно до визначеної мети формулюють *завдання*, які деталізують та розкривають мету. Характер завдань впливає з назв розділів і підрозділів роботи і їх зміст формулюють, використовуючи такі поняття: визначити ..., встановити ..., охарактеризувати..., розробити..., виявити..., сформулювати ..., розкрити тощо.

Апробація результатів дослідження – наводяться дані щодо участі автора в конференціях, круглих столах і щодо публікацій за темою магістерської роботи або здійснених винаходів чи зареєстрованих заявок щодо видачі патенту.

Структура роботи. Коротко визначається кількість структурних частин і загальний обсяг роботи. Наприклад: «Відповідно до мети та завдань дослідження робота складається зі вступу, ... розділів, ... підрозділів, висновків, списку використаних джерел із ... найменувань та ... додатків. Загальний обсяг роботи ... сторінок».

Остаточний варіант вступу доцільно писати після завершення основної частини роботи.

В **основній** частині викладають зміст дослідження: основні теоретичні положення, що визначають сутність обраної теми, предмету дослідження, з урахуванням мети та завдань магістерської роботи; доктринальні положення, різноманітні підходи до зазначених проблем на основі аналізу спеціальної літератури;

обґрунтовується та формулюється особиста точка зору з розглянутих проблем; здійснюється аналіз; досліджуються матеріали педагогічної і управлінської практики до теми роботи; пропонуються можливі шляхи вирішення проблем, що існують.

Найоптимальніший варіант структурування тексту – 3 розділи, які поділяють на підрозділи. Як правило, розділ включає 2-3 підрозділи. Кожний розділ повинен закінчуватися короткими висновками.

Висновки до роботи – це фактичне підведення підсумків дослідження. Саме у висновках до роботи викладають (наводять) найважливіші наукові та практичні результати, які одержані під час дослідження. Висновки автора дослідження повинні мати теоретичне та практичне обґрунтування, містити елементи новизни та самостійності.

У висновках повинно бути сформульовано шляхи вирішення проблемних питань, які досліджують у роботі; наведено позитивний ефект, який очікується від їх вирішення. Отже, висновки до роботи полягають у розробці чітких рекомендацій щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. Крім цього, у висновках до роботи намічаються та обґрунтовуються перспективи подальшого вивчення теми дослідження.

Магістерська робота завершується **списком використаних джерел**, на які є посилання в тексті роботи та які використані при її виконанні.

Цифрові, інформативні матеріали, які не використовують у роботі при аналізі, а тільки підтверджують певні положення, бажано подавати в **додатках**, які розміщуються в кінці роботи, після списку використаних джерел. Обсяг додатків у загальному обсязі магістерської роботи не враховується. Також у додатках розміщуються копії наукових праць (тез доповідей на наукових конференціях, наукові статті тощо).

Обсяг основного тексту роботи повинен бути не менше 80 і не більше 100 аркушів. До основного тексту входять:

- вступ (3–5 арк.);
- розділи 1, 2, 3 (70–90 арк.);
- висновки (3–5 арк.).

Обсяг наступних складових частин роботи – списку використаних джерел і додатків (якщо вони є) залежить від кількості джерел і змісту роботи.

Виконані частини роботи подають на розгляд науковому керівнику та з урахуванням його зауважень здобувачі освіти уточнюють, доповнюють, а у разі необхідності перероблюють.

Робота має бути написана грамотно та за потреби відредагована і відформатована. Нижче тексту, розміщеного на останній сторінці роботи, має міститись *особистий підпис здобувача освіти, який виконав магістерську роботу*. Після завершення виконання роботи, її доопрацювання, *за погодженням із науковим керівником* магістерська робота передається для палітування.

Завершену, зброшуровану роботу реєструють на кафедрі.

Після цього роботу передають для підготовки відгуку та рецензії на неї відповідно до порядку, встановленого п. п. 4.13., 4.14. Положення про кваліфікаційні роботи здобувачів освіти Національного університету водного господарства і природокористування.

4. ВИМОГИ ЩОДО ФОРМИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Оформлення магістерської роботи. Магістерську роботу виконують на папері формату А4 (297мм x 210 мм). Робоча площа аркуша, на якому слід друкувати текст роботи, обмежується берегами таких розмірів: верхній і нижній береги – 20 мм; лівий берег – 30 мм; правий берег – 10 мм.

Роботу друкують комп'ютерним способом. Шрифт друку – Times New Roman, звичайний, білий. Кегль (параметри) шрифту – 14 pt (одиниць). Міжрядковий інтервал тексту – 1,5.

Нумерацію аркушів слід проставляти у верхньому правому куті аркуша арабськими цифрами без додавання до номера аркуша будь-яких інших знаків. На першому аркуші роботи номер проставляти не потрібно.

При складанні плану роботи слід враховувати такі вимоги:

— треба зазначати в плані номери аркушів, на яких починаються відповідні структурні частини роботи (вступ, розділи, підрозділи тощо);

— такі структурні частини роботи як вступ, висновки, список використаних джерел, додатки – в плані подаються без нумерації, тобто перед ними номери не проставляються;

— назви структурних частин роботи в плані друкують від межі лівого берега;

— назви структурних частин роботи – “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ПІДРОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують центровано до тексту великими літерами жирним шрифтом;

— номери розділів проставляють арабськими цифрами, після яких крапка не ставиться;

— назву розділу друкують у наступному рядку від межі лівого берега аркуша (тобто починається не після номера розділу, а під словом «РОЗДІЛ»);

— номер підрозділу є складним і складається з номера розділу в межах роботи і порядкового номера підрозділу в межах розділу, які між собою розділяються крапкою;

— номер підрозділу починається від межі лівого поля, після номера ставиться крапка. У цьому ж рядку після крапки з великої літери рядковими літерами звичайним шрифтом друкується назва підрозділу;

Текст кожної структурної частини роботи, *крім підрозділів*, починають із нового аркуша.

Назви підрозділів починають із великої літери, друкують центровано до тексту жирним шрифтом.

Крапку після назв структурних частин роботи не ставлять.

Відстань між назвою розділу, підрозділу та тексту має дорівнювати одному інтервалу, а відстань між текстом попереднього підрозділу та назвою наступного підрозділу – двом інтервалам.

Посилання. Особливу увагу під час виконання магістерської роботи слід приділити використанню наукових праць інших авторів. Таке використання можливе лише за умови дотримання авторських прав за допомогою належним чином оформлених посилань.

Посилання на використані джерела здійснюються в тексті роботи зазначенням порядкового номера посилання за списком використаних джерел.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання роблять у квадратних дужках із позначенням порядкового номеру за списком використаних джерел. Якщо посилання роблять в цілому на джерело чи групу джерел, то в дужках зазначають лише номери посилань, наприклад, «... у працях В.А.Сокаль, А.В.Кочубей, С.С.Якубовської [3, 4, 5] зазначено, що...».

Коли необхідно зіслатися на конкретні сторінки використаних джерел, то слід зазначати і номери посилань, і номери сторінок у джерелах, наприклад, «...А.М.Алексюк і Г.Г.Ващенко [9, с. 86–88; 10, с. 21–27] стверджують про...».

У випадку, коли автор магістерської роботи бажає в тексті запозичити думку іншого автора, він може вчинити це двома способами: за допомогою *точної цитати*, або передати думку іншого автора *без точного цитування*. В обох випадках посилання є обов'язковим.

Необхідною умовою виконання будь-якої наукової праці, в тому числі магістерської роботи, є вміння здобувача освіти на підтвердження своєї правоти посилатися на авторитетні джерела або дискутувати зі своїми опонентами. У цьому випадку академічний етикет вимагає правильно відтворювати текст цитати. Текст цитати береться в лапки, приводиться в тій же граматичній формі, що в джерелі, зі збереженням особливостей авторського тексту.

При непряму цитуванні (викладі думок інших авторів своїми словами) варто гранично точно викладати авторські думки й коректно оцінювати думки опонента. Цитування не повинне бути ні надлишковим, ні недостатнім: надлишкове цитування створює враження компілятивного характеру роботи, а недостатнє – знижує наукову цінність роботи студента.

В обов'язковому порядку кожна цитата повинна супроводжуватися посиланням на джерело, оскільки при замовчуванні фактів використання чужого матеріалу магістерська робота до захисту не допускається.

Список використаних джерел. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис складається безпосередньо за друкованим твором або за каталогами та бібліографічними покажчиками повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв. Джерела можна розміщувати одним з двох способів:

– в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків джерел;

– у порядку появи (згадування) посилань у тексті магістерської роботи.

Алфавітний порядок передбачає наскрізну нумерацію, при цьому спочатку подається література кирилицею, а після неї латиницею.

Формування списку використаних джерел за появою посилань у тексті є більш простим способом і полягає у наскрізній нумерації джерел незалежно від того чи це нормативний акт, чи автор, прізвище якого починається з будь-якої літери абетки.

Список використаних джерел повинен містити не менше 60 джерел (монографії, наукові статті у фахових та інших періодичних виданнях, автореферати дисертацій, дисертації тощо), на кожне з яких має бути в роботі хоча б одне посилання. Список використаних джерел розташовується після висновків із продовженням нумерації аркушів. Правила бібліографічного опису джерел подано в *додатку 3*.

Оформлення додатків. Додатки розташовують після списку використаних джерел у порядку появи посилань на них у тексті роботи з продовженням нумерації аркушів. При цьому кожний додаток починається з нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої центровано стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток...” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, О, Ч, Ђ, наприклад, Додаток А, Додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

5. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО МАГІСТЕРСЬКОЮ РОБОТОЮ

Для керівництва магістерською роботою здобувача освіти призначають наукового керівника із числа науково-педагогічних працівників кафедри, які мають науковий ступінь та/або вчене звання.

Керівництво магістерською роботою здійснюється для надання здобувачеві освіти необхідної допомоги в процесі її виконання, а також здійснення контролю за дотриманням вимог до магістерської роботи.

Основними формами керівництва магістерською роботою є:

- попередні консультації;
- погодження плану магістерської роботи;
- поточні консультації;
- перевірка магістерської роботи;
- написання відгуку на магістерську роботу;
- консультація щодо захисту **магістерської роботи у ДЕК.**

Попередні консультації передбачають:

– загальну консультацію з поясненням основних вимог до магістерської роботи (форма виконання, обсяг, терміни написання, особливості змісту окремих розділів тощо);

– поради щодо бібліографії (необхідний обсяг нормативного матеріалу, основні монографічні роботи з теми, останні публікації в періодиці, зарубіжні джерела, методика складання списку використаних джерел тощо);

– рекомендації щодо використання у магістерській роботі матеріалів соціально-виховної практики (перш за все неопублікованої) та інших матеріалів ілюстративного характеру.

У результаті попередніх консультацій здобувач освіти повинен одержати чіткі і конкретні роз’яснення щодо змісту та форми магістерської роботи, а також щодо дій, які він має зробити на початковому етапі її виконання.

Погодження плану магістерської роботи і графіку виконання. Як правило, ця форма керівництва магістерською роботою передбачає:

– рекомендації здобувачу освіти щодо опрацювання тих джерел, які необхідні для складання плану магістерської роботи;

– ознайомлення з планом магістерської роботи, що складений здобувачем освіти;

– оцінка запропонованого плану; якщо потрібно – формулювання зауважень і пропозицій щодо плану та їх обговорення із здобувачем освіти;

– вироблення і узгодження основного варіанту (кількох варіантів) плану магістерської роботи і визначення графіку її виконання.

Поточні консультації. Поточні консультації проводять під час безпосереднього виконання здобувачем освіти магістерської роботи, а також під час проходження практики, і можуть стосуватися:

– узагальнення педагогічної, соціально-виховної практики та опрацювання інших матеріалів (розроблення анкет, їх заповнення, методика узагальнення, робота з архівними матеріалами тощо);

– використання практичних матеріалів у магістерській роботі (наведення витягів із конспектів занять, статистичних даних, окремих положень щодо узагальнення практики тощо);

– уточнення позиції здобувача освіти щодо окремих спірних питань, які розглядають у магістерській роботі;

– формулювання пропозицій щодо вдосконалення педагогічної та управлінської практики, інших рекомендацій теоретичного та практичного характеру.

У результаті поточних консультацій здобувач освіти має одержати від керівника конкретну допомогу у вирішенні тих питань, які виникають у нього в процесі підготовки першого варіанту магістерської роботи.

Перевірка магістерської роботи. Перевірка магістерської роботи починається з перевірки її чорнового варіанту, підготовленого здобувачем освіти. За домовленістю між керівником і здобувачем освіти це може бути поетапна перевірка окремих розділів (підрозділів) магістерської роботи, яка здійснюється в ході її виконання, або перевірка чорнового варіанту магістерської роботи в цілому.

Ознайомлюючись з текстом відповідного розділу (підрозділу), керівник формулює конкретні зауваження та інші міркування по тексту чи на окремому аркуші. Він дає загальну оцінку всього розділу, в якій, зокрема вказує:

– наскільки представлений варіант відповідає вимогам, встановленим до магістерських робіт;

– зауваження, які на думку керівника, обов'язково повинні бути враховані здобувачем освіти при доопрацюванні;

– зауваження та рекомендації, які бажано врахувати для підвищення рівня магістерської роботи.

Після доопрацювання здобувач освіти повторно подає керівнику, як правило, лише ті частини магістерської роботи, яких безпосередньо стосувались зауваження та рекомендації. Керівник, якщо потрібно, формулює нові зауваження та рекомендації.

Якщо здобувач освіти відмовляється врахувати зауваження чи рекомендації керівника магістерської роботи, останній попереджає студента про те, які наслідки, на його думку, це матиме – негативний відгук, негативна рецензія, зниження оцінки магістерської роботи під час її захисту тощо.

Результатом перевірки керівником одного чи кількох варіантів магістерської роботи є конкретні висновки щодо відповідності представленого варіанту тим вимогам, які ставляться до магістерських робіт в університеті.

Написання відгуку на магістерську роботу. Після подання здобувачем освіти остаточного варіанту магістерської роботи керівник пише відгук на неї. Зміст такого відгуку залежить від конкретних висновків, які керівник зробив після перевірки остаточного варіанту магістерської роботи.

Якщо поданий варіант, на думку керівника, повністю відповідає вимогам, що ставлять до магістерських робіт, керівник у загальній формі відзначає це у відгуку і робить висновок про можливість допуску роботи до захисту у ДЕК

Якщо поданий варіант, на думку керівника, в основному відповідає вимогам, що ставляться до магістерських робіт, він відзначає це у відгуку. Одночасно керівник може навести конкретні недоліки поданого варіанту роботи, а також вказати, які його зауваження не були враховані здобувачем освіти. У кінці відгуку він робить висновок про можливість допуску магістерської роботи до захисту в ДЕК.

У випадку, коли поданий варіант, на думку керівника, в цілому не відповідає вимогам, що ставлять до магістерських робіт, він відзначає це у відгуку. Одночасно керівник зобов'язаний навести найбільш істотні недоліки поданого варіанту, а також вказати, які його зауваження не були враховані здобувачем освіти. У кінці відгуку він робить висновок про неможливість допуску поданого варіанту магістерської роботи до захисту в ДЕК.

Наявність відгуку на магістерську роботу є необхідною умовою передання роботи на рецензування та остаточного прийняття рішення завідувачем кафедри про її допуск чи недопуск до захисту у ДЕК.

Консультація щодо захисту магістерської роботи у ДЕК. Така консультація проводиться на прохання здобувача освіти після ознайомлення здобувача освіти та керівника з рецензією на магістерську роботу. Вона, містить:

– ознайомлення здобувача освіти із загальними вимогами щодо його виступу на засіданні ДЕК (план виступу, його обсяг, на що потрібно звернути особливу увагу тощо);

– пояснення щодо характеру та форми відповідей на можливі запитання після виступу на засіданні ДЕК;

– рекомендації щодо відповідей на ті зауваження рецензента, які є дискусійними.

У результаті наданої консультації здобувач освіти повинен отримати конкретні рекомендації щодо захисту ним магістерської роботи на засіданні ДЕК.

6. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

До публічного захисту магістерської роботи допускаються здобувачі освіти, які повністю виконали всі вимоги навчального плану та отримали позитивний відгук наукового керівника.

Науковий керівник не пізніше ніж через 10 днів після надходження роботи на кафедру надає відгук, у якому рекомендує або не рекомендує її до захисту. У разі наявності позитивного відгуку наукового керівника робота передається на рецензування рецензенту, визначеному кафедрою. До рецензування магістерських робіт можуть залучатись викладачі профілюючої кафедри, інших кафедр університету, науково-педагогічні працівники інших навчальних закладів, фахівці-практики у сфері, яка пов'язана із темою роботи.

Рецензент повинен визначити позитивні аспекти роботи: глибину та самостійність дослідження, опанування спеціальної літератури, використання матеріалів практики, наявність висновків та пропозицій теоретичного та практичного характеру, наявність апробації результатів дослідження тощо.

Недоліки, виявлені рецензентом при вивченні магістерської роботи, за своїм характером і змістом можуть розглядати як:

– *недоліки теоретичного характеру* – неповнота чи поверховість розгляду окремих питань, компілятивний характер магістерської роботи, суперечливість позицій автора, неправильна оцінка існуючих теоретичних положень, відсутність власних висновків і пропозицій тощо;

– *недоліки спеціально-педагогічного (соціально-виховного) характеру* – розгляд студентом положень, технологій, актів, що втратили чинність, як чинних; незнання інноваційних технологій, недостатнє орієнтування у тенденціях сучасної педагогічної (соціально-виховної) практики тощо;

– *недоліки технічного характеру* – неповне чи неточне наведення у магістерській роботі назв та окремих положень досліджень, неточний їх переклад, неправильне посилання на джерела їх опублікування тощо;

– *недоліки редакційного характеру* – неправильні чи неточні посилання на літературні джерела, орфографічні та пунктуаційні помилки.

Крім зазначених, можуть мати місце й інші недоліки – порушення загальних вимог щодо магістерської роботи (перевищення обсягу, відсутність обов'язкових складових змісту, недоліки в зовнішньому оформленні магістерської роботи тощо), не виправдані запозичення з літератури.

Результатом проведеного рецензентом аналізу магістерської роботи має стати написання письмової рецензії. Форма написання рецензії довільна, однак ряд моментів є обов'язковими. До них належать:

– позиція рецензента щодо актуальності обраної здобувачем освіти теми;

– оцінка рецензентом визначених здобувачем освіти предмета, меж, мети та завдань дослідження, запропонованого ним плану (змісту) магістерської роботи;

– оцінка конкретної особистої участі автора в одержанні результатів, викладених у магістерській роботі; ступеня обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у роботі; теоретико-прикладної значимості отриманих результатів дослідження і рекомендацій з подальшого їх використання;

– оцінка структури роботи, мови, стилю, грамотності викладу наукового матеріалу;

– висновок рецензента щодо наявності в магістерській роботі позитивних моментів; узагальнений виклад таких переваг;

– висновок рецензента щодо наявності в магістерській роботі недоліків, виклад недоліків у систематизованому вигляді з відповідними конкретними прикладами;

– визначення впливу позитивних аспектів і недоліків на оцінку магістерської роботи;

– остаточний висновок щодо ступеня відповідності магістерської роботи тим вимогам, які ставляться до такого виду робіт в університеті – «повністю відповідає», «в основному відповідає», «не відповідає»,

– пропозиція щодо можливої конкретної оцінки магістерської роботи з урахуванням її захисту у ДЕК — «відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», «незадовільно», «неприйнятно».

Рецензія може бути написана рецензентом власноручно чи надрукована з обов'язковим зазначенням дати її написання та особистим підписом рецензента.

При наявності позитивного відгуку наукового керівника і позитивної рецензії, магістерські роботи допускаються до захисту рішенням кафедри **не пізніше, ніж за 2 тижні** до початку роботи Державної екзаменаційної комісії. За рішенням кафедри може бути проведений попередній захист робіт.

До захисту не допускають:

— роботи, які не прийняті кафедрою;

— роботи, які не мають позитивного відгуку та/або позитивної рецензії;

— роботи, недопущені рішенням кафедри.

Допущені до захисту магістерські роботи разом із відгукami наукових керівників і рецензіями, а також списки допущених до захисту магістерських робіт із зазначенням теми, наукового керівника і рецензента, передаються в державну екзаменаційну комісію за підписом завідувача кафедри не пізніше, ніж **за тиждень до початку захисту робіт**.

Здобувачі освіти надають можливість ознайомитися з рецензією. Слід пам'ятати, що ***магістерську роботу без відгуку та рецензії до захисту не приймають***.

До магістерської роботи можна додавати інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної магістерської роботи — друкoвані статті за темою магістерської роботи, документи, які вказують на практичне застосування її положень.

Захист магістерської роботи проводиться відкрито, за участю не менше половини складу державної екзаменаційної комісії при обов'язковій присутності голови комісії. Захист магістерських робіт може проводитися як в університеті, так і на підприємствах, у закладах та організаціях, для яких тематика магістерських робіт, які захищаються, становить науково-теоретичний або практичний інтерес.

На захисті здобувачу освіти надається слово для викладу основних висновків, зроблених ним у ході магістерського дослідження, і відповідей на питання членів державної екзаменаційної комісії та інших осіб, які присутні на захисті. Для публічного виступу здобувачу освіти надається 7-10 хвилин.

При цьому виступ здобувача освіти на відкритому засіданні ДЕК із захисту магістерської роботи має містити:

— чітке формулювання проблеми;

— обґрунтування її актуальності;

— викладення автором основних результатів та або практичних рекомендацій, сформульованих у результаті дослідження.

Після виступу здобувача освіти надається слово рецензенту, а у разі його відсутності оголошується письмова рецензія, а також заслуховується відповідь студента на зауваження, висловлені у ній.

Магістерська робота оцінюється державною екзаменаційною комісією з урахуванням її змісту і ходу захисту, а також із урахуванням висновків наукового керівника і рецензента.

Рішення державної екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при захисті магістерської роботи, приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів, голос голови є вирішальним.

Критерії оцінювання та результати захисту магістерської роботи визначають відповідно до положення «Про планування навчального процесу» (затверджено наказом НУВГП від 23.05.12, № 338, схвалено НМР, протокол № 2 від 21.03.12).

Результати захисту магістерських робіт оголошують у цей же день після оформлення протоколів засідання державної комісії.

Рішенням державної екзаменаційної комісії можуть бути відзначені магістерські роботи, які складають теоретичну або практичну значимість.

Магістерська робота може бути рекомендована державною екзаменаційною комісією до опублікування або впровадження.

Здобувача освіти, магістерську роботу якого оцінено державною екзаменаційною комісією оцінкою «незадовільно», «неприйнятно» *відраховують з університету* і йому видають академічну довідку.

У випадках, коли захист магістерської роботи визначається незадовільним, державна екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою. У цьому випадку студент може бути допущений до захисту протягом трьох років після закінчення університету.

Здобувачам освіти, які не захищали магістерську роботу з поважних причин (документально підтверджених), строк навчання може бути продовжений ректором університету до наступного терміну роботи державної комісії із захисту магістерських робіт, але не більше, ніж на один рік.

За результатами захисту кафедра може рекомендувати найкращі роботи для передання їх у наукову бібліотеку університету з метою використання у навчальному процесі.

Захищені магістерські роботи передають на зберігання в архів університету, де їх зберігають протягом 5 років, після чого знищують у встановленому порядку.

Ректору Національного університету водного господарства і природокористування
проф. Мошинському В.С.
здобувача освіти другої (магістерського) рівня
Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту
Чижа Романа Петровича

ЗАЯВА

ВАРІАНТ 1. *(тема роботи, запропонована кафедрою)*

Прошу затвердити тему магістерської роботи «Соціально-педагогічні умови формування емоційного і соціального інтелекту дітей». Тема входить до переліку тем магістерських робіт, що запропонований кафедрою.

Науковим керівником прошу призначити доцента кафедри суспільних дисциплін, кандидата педагогічних наук, доцента (ПІБ).

ВАРІАНТ 1а. *(здобувач освіти хоче реалізувати право вибору керівника роботи)*

Прошу затвердити тему магістерської роботи «Формування сімейних цінностей дітей в прийомних сім'ях». Тема входить до переліку тем магістерських робіт, що запропонований кафедрою для написання.

Науковим керівником прошу призначити доцента кафедри суспільних дисциплін, кандидата педагогічних наук, доцента (ПІБ).

ВАРІАНТ 2. *(здобувач освіти пропонує свою тему магістерської роботи)*

Прошу затвердити тему магістерської роботи «Соціально-педагогічні умови соціалізації дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах». Ця тема не включена до переліку тем магістерських робіт, що запропонований кафедрою, проте ... *(пояснення причин, котрі зумовили обрання запропонованої теми дослідження)*

Науковим керівником прошу призначити професора кафедри суспільних дисциплін, доктора педагогічних наук, професора (ПІБ)

Дата

(підпис)

Ініціали, прізвище

Зразок заяви–клопотання до наукових бібліотек

Бланк Національного університету водного господарства і природокористування

Генеральному директорові
Національної бібліотеки України
імені В.І. Вернадського
Дубровиній Л.А.

Шановна Любов Андріївно!

Прошу дозволити користуватися фондами бібліотеки студенту Національного університету водного господарства і природокористування Сурду С.С, який працює над підготовкою магістерської роботи «Супервізія в діяльності соціальних працівників».

Науковий керівник доцент кафедри суспільних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент (ПІБ)

З повагою
Ректор (проректор)

(підпис)

Ініціали, прізвище

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

Магістерська робота

Ковальчука Олександра Юрійовича

ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНО-ВІХОВНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ І МОЛОДДЮ ЗАСОБАМИ СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**Робота на здобуття II (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки**

доцент

Науковий керівник:

Кандидат педагогічних наук,

Сокаль Валентина Анатоліївна

Рецензент:

доктор психол. наук, професор
Ставицький Олег Олексійович

Рівне - 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ	
1.1. Проблема соціально-педагогічної культури батьків у дослідженнях українських і зарубіжних учених	7
1.2. Сутність поняття «педагогічна та соціальна культура батьків» та її структурні компоненти	10
Висновки до першого розділу	11
РОЗДІЛ 2. СТАН СФОРМОВАНOSTІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ	
2.1. Характеристика методичного інструментарію експериментального дослідження	13
2.2. Діагностика рівнів сформованості соціально-педагогічної культури батьків	16
Висновки до другого розділу	22
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА З ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ	
3.1. Модель формування соціально-педагогічної культури батьків у взаємодії сім'ї і школи та педагогічних умов і реалізації.....	23
3.2. Зміст і методика проведення формувального етапу дослідження.....	25
3.3. Аналіз результатів експериментального дослідження	29
Висновки до третього розділу	35
ВИСНОВКИ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41
ДОДАТКИ	45

Формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю засобами соціальних технологій**ВСТУП**

Актуальність дослідження. Нині відбулися кардинальні зміни в системі вищої освіти України. Більшість закладів вищої освіти (ЗВО) визнають необхідність особистісно-орієнтованого навчання, завдання якого – всебічний розвиток особистості майбутнього фахівця.

Грунтовні зміни в сучасному суспільстві мотивують підвищені вимоги до кожного причетного, тому актуальна проблема сьогодення – соціалізація фахівця до нових життєвих і професійних умов. Фахівцям-початківцям слід адаптуватися і до постійних змін в суспільстві. Тому зростають вимоги до вивчення нових технологій і зокрема тих, які формують загальнолюдські цінності. Для сучасної педагогіки одним із напрямів роботи є пошук ефективних технологій, завдяки яким можливо оптимізувати навчальну підготовку і гармонійний розвиток особистості майбутнього фахівця. Однією з таких технологій є соціальна, яка є специфічним соціальним інститутом інновацій і соціальної творчості, організації і самоорганізації різних видів соціальної діяльності і соціальної взаємодії, прогнозування і діагностики параметрів соціальних процесів.

Зараз інформаційне суспільство вимагає від вищої освіти формування високоосвіченого, творчого, конкурентоздатного, активного майбутнього фахівця, який не лише володіє системою знань, а й може їх ефективно використовувати. Це означає, що для того, щоб бути успішним фахівцем (брендом), знань із певних дисциплін майбутнім фахівцям буде недостатньо. Натомість вони повинні визначитися з пріоритетами в професії та житті загалом, які сприяють визначенню, хто вони, що для них важливо. Саме обранні **цінності повинні визначати, у що їм слід вкладати енергію**, ресурси і час. Звичайно ж, вони не пов'язані з певною професією, але сприяють виконанню різних видів діяльності, а також допомагають розвиватися.

У Законі України «Про освіту» зазначено, що «Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних компетентностей для її успішної самореалізації, виховання відповідальних громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, підготовка кваліфікованих фахівців, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору. Для виконання цієї мети слід окрім знань надати можливість майбутнім фахівцям формувати загальнолюдські цінності.

Актуальність означеної проблеми зумовила вибір теми дослідження: «Формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю засобами соціальних технологій».

Об'єкт дослідження – навчальний процес у закладі вищої освіти.

Предмет дослідження – соціальні технології формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю в Національному університеті водного господарства та природокористування.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити ефективність процесу формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців з соціально-виховна робота з дітьми і молоддю засобами соціальних технологій.

Відповідно до мети було визначено **завдання**:

1. Проаналізувати стан дослідження проблеми формування загальнолюдських цінностей у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі.
2. З'ясувати зміст поняття «загальнолюдські цінності» та їх роль для формування майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю.
3. Розробити критерії, показники й рівні сформованості в майбутніх фахівців загальнолюдських цінностей.
4. Вивчити рівень ефективності соціальних технологій для формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю в НУВГП.

5. Сформувати модель формування соціально-педагогічної культури батьків у взаємодії сім'ї і школи та педагогічних умов її реалізації

Методи дослідження:

теоретичні: аналіз і синтез; порівняння; узагальнення досвіду формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю;

емпіричні: усне та письмове опитування, анкетування майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю; інтерв'ю, бесіда; спостереження за динамікою процесу формування загальнолюдських цінностей засобами соціальних технологій; педагогічний експеримент.

Наукова новизна. У роботі вперше проаналізовано вплив соціальних технологій на формування загальнолюдських цінностей майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю у Національному університеті водного господарства та природокористування (НУВГП). Запропоновано *власну технологію для формування загальнолюдських цінностей учнів ліцею.*

Деякі **положення дослідження апробовані** в НУВГП на кафедрі суспільних дисциплін ННІЕМ НУВГП під час проведення розширеного онлайн-засідання студентської наукової проблемної групи «Актуальні питання сучасної педагогіки та психології вищої школи», яке було присвячено 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди (<https://www.facebook.com/kafsd>).

Власні розробки та дискусійні матеріали дослідження обговорено в навчальній лабораторії гуманітарної освіти кафедри суспільних дисциплін НУВГП. За матеріалами виступів підготовлено наукове дослідження у формі тез:

Гнатюк О.С. студент групи СВР Національний університету водного господарства та природокористування Науковий керівник — к.пед.наук, доц. Кочубей А.В Психологічні особливості ненасильницького опору в процесі вирішення конфліктів).

Участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ» 9 грудня 2022 р. Науковий напрям 4. Булінг і кібербулінг: реалії і перспективи.

Програма конференції

<https://mail.google.com/mail/u/0/#search/m.yu.yakymchuk%40nuwm.edu.ua/FMfcgzGrb1XcGSxSCtLgLIBPTwtTst?projector=1&messagePartId=0.1>

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути корисними для роботи в таких напрямках: 1. Фахівець у галузі освіти: завідувач позашкільного закладу освіти, педагог-організатор, інспектор з виховної роботи, керівник громадського об'єднання, гуртка, секції, завідувач центру (молодіжного), організатор позакласної та позашкільної роботи виховної роботи з дітьми, інспектор з охорони дитинства обласної, районної, міської, територіальної державної адміністрації, вихователь соціального гуртожитку, реабілітаційного центру, оздоровчого табору, фахівець з питань молоді (молодіжний працівник). 2. Фахівець недержавного сектору соціально-виховної роботи: керівник громадського об'єднання, керівник молодіжного центру, керівник гуртка, секції, студії, керівник івент-агенції, ігротехнік санаторію, профілакторію та бази відпочинку, профконсультативного центру, дитячого будинку, соціального притулку, наркологічного центру, центру розвитку і планування сім'ї, приймальника-розподільника, служби «Телефон довіри», аніматор установи туристичного та готельного бізнесу, фахівець із організації дозвілля при громадській організації, благодійному фонді.

Структура й обсяг магістерської роботи. Магістерська робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних (120 джерел), 4 додатків. Загальний обсяг дослідження складає 148 сторінок друкованого тексту, основний текст - 90 сторінок.

ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ
ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015
«Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дичківська О. О. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій. Київ : ДІА, 2018. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Історія України. Львів, 2017. 153 с. 3. Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Львів : Ліга-Прес, 2003. 542 с. 4. Ваш О. М. Етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 104 с. 5. Гурманова Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : ЦУЛ, 2017. 193 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мартиненко З. Е., Макар І. В. Управління підприємством: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2017. 296 с. 2. Палеха В. І., Карпова П. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 120 с. 3. Білоус С. І., Корнійчук В. П. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. 4. Мороз І. С., Василенко Н. Ю. Маркетинг : конспект лекцій. Київ : Молодь, 2016. 102 с. 5. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Вид. 3-тє., переробл. та допов. Херсон, 2017. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2017. 412 с. 2. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А. С. Безпека життєдіяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с. 2. Вища математика : конспект лекцій / Ткачук Т. С. та ін. Київ, 2015. 82 с.
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Операційний менеджмент : підручник / С. М. Поплавська та ін. Київ : ЦУЛ, 2011. 267 с. 2. Охорона праці : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : станом на 10 жовт. 2017 р. / К. І. Мягченко та ін. ; за заг. ред. І. М. Ливанова. Київ : ЦУЛ, 2017. 428 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Веретенко В. В. Міжнародний маркетинг : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Марценюка. Київ, 2015. 374 с. 2. Бутенко М. П., Качур В. П., Петренко С. В. Психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Дутко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 30 років історичному факультету: історія та сьогодення (1986-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. В. В. Черепані. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 340 с. 2. Етнографія : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Гарапка; уклад. А. І. Гарапко. Київ : ЦУЛ, 2018. 320 с. 3. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М. А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: П. О. Бедрія, О. О. Петренка. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Гарнавського. Київ : ЦУЛ, 2016. 186 с. 6. Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачєво, 4-5 жовт. 2018 р. Мукачєво : МДУ, 2018. 226 с. 7. Освіта в Україні: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с. 8. Товарознавство / упоряд. В. Олексик. Київ, 2014. 804 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с. 2. Безруков В. Д. Поэзия : в 2 т. / ред. изд.: Л. Г. Мороз, А. Г. Мягченко; авт. вступ. ст. А. В. Сипина. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2016. Т. 2. 206 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с. 5. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3 : Контроль у системі Державного казначейства. 432 с. 6. Дендрофлора України. В 12 т. Т. 2. Дикорослі та культивовані дерева і кущі. Вип. 1. Покритонасінні / Л.І. Перхоменко. Київ : Наукова думка, 2012. 200 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров О. Г. Музикотерапія : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 12.00.06. Київ, 2009. 40 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петрук Л. А. Дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Львів, 2004. 140 с. 2. Винниченко О. М. Контроль соціально-економічного розвитку промислових підприємств : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 344 с.

<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с. 2. Конституція України : станом на 1 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с. 3. Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 4. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 5. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2018). 6. Питання соціального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2017 р. № 1060. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 5. С. 430–443. 7. Про інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2018 р. № 43/2018. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2018. 23 лют. (№ 35). С. 10. 8. Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2018 р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141. 9. Інструкція щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги : затв. наказом М-ва. праці та соц. політики від 19.09.2006 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2006. 19 верес. (№ 18). С. 15–16.
<p>Архівні документи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Первоцвіт» Г. Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Поповича щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.
<p>Патенти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зернозбиральний комбайн: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
<p>Препринти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Марченко М. І., Кополович А. Д., Яким Б. М. Про точність визначення радіоактивних відходів гамма-методами. <i>Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України</i>, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Федорченко Б. А., Смотрич В. Н. Радиационное повреждение материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
<p>Стандарти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ;

	ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прокопенко І. П. Каталог рослин для робіт по екодизайну / Донец. ботан. сад НАН України. Донецьк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історична спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Петрик та ін.; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з злочинністю: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 3 / уклад.: О. В. Куріпта, відп. за вип. Н. М. Щур; Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2017. 60 с. 2. Іван Марченко : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Петрик. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 9).
Аналітичний бібліографічний запис Складова частина видання (глави, розділу, статті)	
розділовий знак «дві навскісні риски» («//») можна замінювати крапкою, а відомості про документ (його назву), виділяти шрифтом (наприклад, <i>курсивом</i>).	
Частина видання: книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петренко М. А. Международное право и роль Конституционного Суда Украины // Максим Петренко: право як буття вченого : зб. наук. пр. до 60- річчя проф. М. А. Петренко / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Якса А. П. Економічна політика держави. <i>Двадцять п'ять років з економічним правом</i> : вибрані праці. Харків, 2017. С. 205–212. 3. Корнійчук Т. О. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності. <i>Педагогіка</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Корнійчука. Київ, 2017. С. 195–197.
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лалак Н. В. Шляхи підвищення мотивації молодших школярів до навчання // Анотовані результати науково-дослідної роботи інституту педагогіки за 2011 рік : збірник тез повідомлень. Київ, 2012. С.202–203. 2. Максименко Д. В. Методи оперативної діагностики виробничої діяльності підприємства // Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці : збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 лютого 2013 р.) / відпов. за випуск Мельничук Б.В. Київ, 2013. С.331–335. 3. Цехмістров І. І., Перець І.П. Про бюджет. <i>Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених</i> : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Частина довідкового видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683. 2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. <i>Основи педагогіки освіти</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.

	З. Попович Н.І. Початкова освіта // Педагогічна енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	Куцінко Т. О. Адміністративне законодавство України: реалії та перспективи формування // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. Безруков С. А., Хмельов А. А. Дослідження циліндричних оболонок. Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. Хорошилова С. А., Малафійк Л. О., Хмельов А. А. Моделювання складеної конструкції за допомогою матриць типу Гріна. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	Кучеренко О. О. Конституційні права людини і громадянина // Часопис Київського університету права. 2007. № 4. С. 88–92. Коваль Л., Коваль П. Переваги дистанційної роботи. Урядовий кур'єр. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe ₂ . Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics. 2017. Vol. 18, No 2. P. 109–118.
Електронні ресурси	Україна очима дітей : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). Хміль А. А. Функції державної служби за законодавством України // Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf . Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2016. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf . (дата звернення: 15.11.2017). Куцкір Я. С., Махно Б. А., Борислав С. Г. Трансформація науково-педагогічної системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. Наука та інновації. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006 .

**ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ**

1. Організація соціально-педагогічної діяльності з дітьми з інклюзивним та інтегрованим навчанням
2. Соціально-психологічні особливості сімейного виховання як умова розвитку особистості підлітка.
3. Організація інклюзивного навчання учнів із особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти.
4. Соціально-педагогічний тренінг як метод профілактики конфліктів серед підлітків.
5. Соціально-психологічні особливості взаємовідносин у молодій сім'ї.
6. Формування ціннісного ставлення до створення стокцентської сім'ї.
7. Соціально-педагогічна робота асистента вчителя із дітьми з особливими освітніми потребами.
8. Соціальна інтеграція дітей з особливими освітніми потребами засобами ІКТ
9. Особливості виховання соціальних умінь дітей у комунікативній діяльності
10. Соціальна супервізія дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.
11. Підготовка старшокласників до сімейного життя шляхом формування культури міжособистісного спілкування.
12. Умови морально-психологічної підготовки молоді до сімейного життя.
13. Соціальна робота з дітьми із сімей трудових мігрантів.
14. Проблеми соціального патронажу людей похилого віку.
15. Психолого-педагогічні чинники соціальної адаптації молодших учнів.
16. Діяльність організації «Пласт» як чинника соціалізації дітей юнацького віку.
17. Соціально-педагогічна супервізія підготовки підлітків до самостійного життя в умовах дитячого будинку сімейного типу.
18. Соціальна підтримка безробітних осіб з фізичними обмеженнями в умовах центру зайнятості.
19. Емоційне вигорання студентської молоді як чинник зниження успішності у навчанні.
20. Особливості розвитку соціального інтелекту дітей в умовах закладу дошкільної освіти.
21. Соціально-педагогічна підтримка життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру надання соціальних послуг.
22. Проблеми корекції вербального спілкування «дітей вулиці».
23. Соціальна інтеграція дітей з особливими освітніми потребами засобами ІКТ.
24. Формування культури безконфліктних відносин у сім'ї.
25. Педагогічні та соціальні умови створення сприятливого інклюзивного середовища для навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти.
26. Методи формування соціальної активності старшокласників.
27. Формування психологічної готовності майбутнього соціального педагога до професійної діяльності.
28. Особливості родини, що виховує дитину з розладами спектру аутизму.
29. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до профілактики кібербулінгу серед підлітків.
30. Профілактика тютюнопаління у закладах середньої освіти.
31. Психолого-педагогічні особливості соціальної адаптації дітей підліткового віку в закладах позашкільної освіти.
32. Вплив способу життя на девіантну поведінку підлітків.
33. Соціально-педагогічний супровід інтелектуально обдарованих молодших учнів в умовах закладу загальної середньої освіти.
34. Формування конфліктологічної компетентності соціального працівника в умовах ЗВО.
35. Соціальний супровід дітей із сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах.
36. Соціальна діяльність з підготовки дитини до навчання у школі в умовах закладу дошкільної освіти.
37. Формування ціннісних орієнтацій дітей старшого шкільного віку.
38. Особливості формування культури взаємин батьків і дітей дошкільного віку.
39. Методи соціального консультування сімей із дітьми з особливими освітніми потребами.
40. Професійне самовизначення старшокласників в контексті діяльності соціального педагога в навчальному закладі.

41. Асертивна поведінка як спосіб протидії соціально-психологічному насиллю жінок.
42. Попередження булінгу у підлітковому середовищі.
43. Національно-патріотичне виховання старшокласників наукового ліцею як соціально-педагогічна проблема.
44. Волонтерська діяльність як чинник самореалізації особистості.
45. Соціальні аспекти запобігання інтернет-залежності у підлітків.
46. Попередження суїцидальної поведінки у молодіжному середовищі.
47. Проблеми соціально-педагогічної допомоги внутрішньо переміщеним особам в умовах воєнного стану.
48. Соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб.
49. Соціальна адаптація учасників бойових дій і членів їх сімей.
50. Особливості соціально-педагогічної роботи з багатодітними сім'ями в умовах воєнного стану.
51. Особливості соціально-психологічної супервізії соціальних працівників територіальних громад в умовах війни.
52. Соціально-педагогічні умови підготовки юнаків та дівчат до сімейного життя.
53. Формування професійної культури майбутніх соціальних працівників (соціальних педагогів) засобами арт технологій.
54. Консультативна діяльність соціального педагога в закладі загальної середньої освіти.
55. Діяльність соціального педагога з національно-патріотичного виховання старшокласників.
56. Соціальна супервізія дітей з особливими потребами засобами новітніх технологій.
57. Особливості використання ігрових технік в системі соціально-педагогічної роботи.
58. Соціальний аспект самоменеджменту учнів-старшокласників.
59. Соціально-педагогічна профілактика агресії підлітків у шкільному середовищі.
60. Технології діяльності соціального педагога з профорієнтації старшокласників.
61. Проблеми соціальної профілактики кібербулінгу у підлітковому середовищі.
62. Особливості застосування медіації у роботі соціального педагога.
63. Формування у старшокласників здатності до критичного сприйняття впливів засобів масової комунікації.
64. Соціально-педагогічні чинники формування усвідомленого ставлення батьків до прав дитини.
65. Формування культури життєвого самовизначення старшокласників засобами освітнього тренінгу.
66. Формування елементів сексуальної культури старшокласників.
67. Соціально-педагогічна робота з гіперактивними молодшими учнями в умовах ЗСО.
67. Теоретико-методичні аспекти профілактики булінгу в учнівському середовищі.
68. Соціально-педагогічна готовність асистентів вчителя до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами.
69. Особливості соціально-педагогічної діяльності щодо попередження булінгу серед підлітків.
70. Дитяча субкультура як фактор соціалізації молодшого школяра.
71. Соціально-педагогічна профілактика абортів як умова збереження репродуктивного здоров'я молоді.
72. Реінтеграція в суспільство осіб, звільнених з місць позбавлення волі.
73. Соціальна робота з людьми похилого віку, що хворіють на деменцію.
74. Соціально-педагогічна діяльність щодо попередження девіантної поведінки підлітків.
75. Формування загальнолюдських моральних цінностей старшокласників в умовах закладу середньої освіти.
76. Соціально-психологічні особливості формування вольових рис характеру підлітків.
77. Вплив арттерапії на формування особистості дитини шкільного віку.
78. Соціально-педагогічні умови профілактики Інтернет-залежності у підлітків.
79. Вплив профорієнтаційної роботи на самореалізацію старшокласників.
80. Соціально-педагогічна підтримка дітей учасників бойових дій в умовах загальноосвітнього навчального закладу.
81. Соціальна робота з людьми похилого віку в умовах геріатричного пансіонату.
82. Формування соціально-правової свідомості учнів соціальним педагогом в умовах ЗОШ.
83. Профілактика насильства в сім'ї серед дітей старшого шкільного віку.
84. Удосконалення соціально-правового захисту дітей сиріт (на прикладі Івано-Франківської області)».
85. Організація інклюзивного навчання дітей з особливими потребами.

86. Соціально-педагогічні засади вирішення проблеми дитячої праці в Україні.
87. Особливості організації соціально-педагогічної діяльності з формування творчих компетентностей у дітей молодшого шкільного віку.
88. Соціально-педагогічні умови формування соціальної компетентності дітей молодшого шкільного віку.
89. Підготовка старшокласників до захисту України в умовах Нової української школи.
90. Особливості соціальної роботи з жертвами сімейного насильства.
91. Соціально-педагогічні умови розвитку творчих здібностей молодших учнів.
92. Формування професійного іміджу майбутнього соціального педагога.
93. Формування комунікативної компетентності майбутнього соціального педагога.
94. Соціально-педагогічний супровід дітей із неблагонадійних сімей.
95. Діяльність соціального педагога з розвитку творчості дітей молодшого шкільного віку.
96. Формування соціокультурної компетентності майбутніх соціальних працівників.
97. Технологія соціально-педагогічної підтримки обдарованих старшокласників.
98. Технологія соціально-педагогічної діяльності з обдарованими дітьми в умовах закладу загальної середньої освіти.
99. Подолання шкільних страхів молодших школярів у діяльності соціальних педагогів.
100. Особливості використання у соціальній роботі рекламно-інформаційних технологій.